

نام خانوادگی:	نام	باسمه تعالی	تاریخ امتحان: 10 / 1400
نام پدر:	نام	آموزش و پرورش شهرستان	ساعت شروع:
شماره کلاس:	نام پدر:	سوالات ارزشیابی درس فارسی	مدت امتحان: 45 دقیقه
		پایه نهم: دیماه 1400	تعداد صفحات: 2

طراح: دبیر باوند	* آزمون فارسی نهم
الف) پرسش های درست / نادرست	
<p>1- گاهی تغییر در یک واج (آخر - آخر) موجب تغییر معنای واژه می شود؟ (25/.) درست 0 نادرست 0</p> <p>2- در مصراع « ندانی که ایران <u>نشست</u> من است» «نشست» فعل ماضی ساده می باشد؟ (25/.) درست 0 نادرست 0</p>	
ب) پرسش های چهار گزینه ای	
<p>3- عبارت زیر به معرفی کدام شخصیت می پردازد؟ (25/.)</p> <p>« کدام گزینه از موضوعات کتاب «چهارمقاله» نظامی عروضی سمرقندی نیست؟ یعنی: دبیر، شاعر، منجم و طیب می پردازد.»</p> <p>1) دبیران 0 2) شاعران 0 3) فیلسوفان 0 4) طبیبان 0</p> <p>4- عبارت «بدان که هر چه در وجود است، همه صنع خدای تعالی است. آسمان و آفتاب و.....» را با کدام لحن خوانش می کنید؟ (25/.)</p> <p>1) میهنی 0 2) اندرزی 0 3) توصیفی 0 4) حماسی 0</p>	
ج) واژه شناسی (1 نمره)	
<p>معنی واژه های مشخص شده را بنویسید:</p> <p>آفرینش همه تنبیه <u>خداوند</u> دل است. ....</p> <p><u>داد</u> ده تا داد یابی. ....</p> <p>- دریغ است ایران که ویران شود / <u>کنام</u> پلنگان و شیران شود: .....</p> <p>- حافظ برای آنکه انتقادش به طعن و لعن و <u>هجو</u>، شباهت نیاید، انتقادها را با طنز می آمیزد: .....</p>	
د) بازگردانی و معنی به زبان فارسی روان (2/5 نمره) * بازگردانی یعنی بیت را به شیوه عادی تبدیل کنید:	
<p>- «گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود» (5/.)</p> <p>معنی: .....</p> <p>- « هر یکی را آنچه به کار باید، داد» (5/.) : معنی: .....</p> <p>- هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب / باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور (1)</p> <p>بازگردانی: .....</p> <p>- به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را در آینه زنگار نیست. (5/.)</p> <p>معنی: .....</p>	
ج) دانش زبانی (1/5 نمره)	
<p>- اگر مصراع «راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار» را معنی کنیم کدام بخش حذف شده در معنی ظاهر می شود؟ (5/.)</p> <p>.....</p> <p>- در مصرع «در پیله تا به کی، بر خویشتن تنی؟» نوع فعل را مشخص کنید: (25/.)</p> <p>.....</p>	

بیت زیر چند جمله دارد؟ (25/.)

«این سخن پروین نه از روی هواست / هر کجا نور است ز انوار خداست» :.....
- در مصراع زیر نوع وابسته‌ها را مشخص کنید: (هر مورد 25/.)
«صورت این حال نماند نهان» : .....

د) دانش ادبی (1/5)

به نظر شما کدام عنصر زیبایی سخن (آرایه ادبی) باعث زیبایی بیت زیر شده است؟ مشخص کنید؟

«گر تکبر می‌کنی، با خواجهگان سفله کن / و تو تواضع می‌کنی با مردم درویش کن» (5/.)

- بیت یا مصراعی مثال بزنید که در آن «تخلص» یعنی شاعر نام شعری خود را به کار گرفته باشد. (5/.)
برای نمونه: «سعدیا راست روان گوی سعادت بردند» واژه سعدیا تخلص شاعر است.

- بیت یا مصرعی بنویسید که دارای آرایه پرسش انکاری باشد: (5/.)

ه) درک مطلب (2/5 نمره)

- با توجه به مصرع «در زندگی مطالعه دل غنیمت است» منظور از مطالعه دل چیست؟ (5/.)

- با توجه به نثر زیر بیتی مناسب با مفهوم آن بنویسید. (5/.)

«هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.»

- در عبارت «تو از عجایب این غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی‌گنجد».

- منظور از «خانه» چیست؟ (25/.)

- منظور از جمله آخر چیست؟ (5/.)

با توجه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید:

«نیابد بدو نیز اندیشه راه / که او برتر از نام و از جایگاه»

- منظور از «او» کیست؟ (25/.)

- چرا اندیشه به او راه نمی‌یابد؟ (5/.)

نمره به عدد	نام و نام خانوادگی دبیر
نمره به حروف	امضا

نام خانوادگی:	نام	باسمه تعالی	تاریخ امتحان: 10 / 1400
نام پدر:	آموزش و پرورش شهرستان		ساعت شروع:
شماره کلاس:	سوالات ارزشیابی درس فارسی		مدت امتحان: 45 دقیقه
	پایه نهم: دیماه 1400		تعداد صفحات: 2

* پاسخنامه فارسی نهم	طراح: دبیر باوند
----------------------	------------------

الف) پریشی های درست / نادرست

1- گاهی تغییر در یک واج (آخر - آخر) موجب تغییر معنای واژه می شود؟ (25/.) **درست 0** نادرست 0

2- در مصراع « ندانی که ایران نشست من است » «نشست» فعل ماضی ساده می باشد؟ (25/.) **درست 0** نادرست 0

ب) پریشی های چهار گزینه ای

3- عبارت زیر به معرفی کدام شخصیت می پردازد؟ (25/.)

« کدام گزینه از موضوعات کتاب «چهارمقاله» نظامی عروضی سمرقندی نیست؟ یعنی: دبیر، شاعر، منجم و طبیب می پردازد.»

1) دبیران 0   2) شاعران 0   3) فیلسوفان 0   4) طبیبان 0

4- عبارت «بدان که هر چه در وجود است، همه صنع خدای تعالی است. آسمان و آفتاب و.....» را با کدام لحن خوانش می کنید؟ (25/.)

1) میهنی 0   2) اندرزی 0   3) توصیفی 0   4) حماسی 0

ج) واژه شناسی (1 نمره)

معنی واژه های مشخص شده را بنویسید:

آفرینش همه تنبیه خداوند دل است. : **صاحب**

داد ده تا داد یابی. : **انصاف / عدل**

-دریغ است ایران که ویران شود/ کنام پلنگان و شیران شود: **لانه / آشیانه**

-حافظ برای آنکه انتقادش به طعن و لعن و هجو، شباهت نیاید، انتقادها را با طنز می آمیزد: **سرزنش کردن با شعر / دشنام**

د) بازگردانی و معنی به زبان فارسی روان (2/5 نمره) * بازگردانی یعنی بیت را به شیوه عادی تبدیل کنید:

- «گوهر تن از گوهر اصل بهتر بود» (5/.)

معنی: **هنر و فضیلت از اصل و نژاد بهتر است**

- « هر یکی را آنچه به کار باید، داد» (5/.) : معنی: **آنچه را که لازمه هر موجودی بود بخشید و عطا کرد.**

- هان مشو نومید! چون واقف نه ای از سر غیب / باشد اندر پرده بازی های پنهان غم مخور (1)

بازگردانی: **هان! چون از سر غیب واقف نیستی ناامید مشو / بازی های پنهانی در پرده قرار دارد غم نخور**

- به چشم بصیرت به خود در نگر / تو را در آینه زنگار نیست. (5/.)

معنی: **با چشم دل به خودت نگاه کن تا وقتی که آینه دل تو به گناه آلوده نشده است.**

ج) دانش زبانی (1/5 نمره)

- اگر مصراع «راستی کن که به منزل نرسد، کج رفتار» را معنی کنیم کدام بخش حذف شده در معنی ظاهر می شود؟ (5/.)

نهاد / تو

- در مصراع «در پيله تا به کی، بر خویشتن تنی؟» نوع فعل را مشخص کنید: (25/.) **مضارع اخباری**

-بیت زیر چند جمله دارد؟ (25/).

«این سخن پروین نه از روی هواست / هرکجا نور است ز انوار خداست» 4 جمله

- در مصراع زیر نوع وابسته‌ها را مشخص کنید: (هر مورد 25/).

«صورت این حال نماند نهان»: این وابسته پیشین صفت اشاره / حال وابسته پسین مضاف الیه: این صفت برای مضاف الیه است

د) دانش ادبی (1/5)

به نظر شما کدام عنصر زیبایی سخن (آرایه ادبی) باعث زیبایی بیت زیر شده است؟ مشخص کنید؟

- «گر تکبر می‌کنی، با خواجهگان سفله کن / و تواضع می‌کنی با مردم درویش کن» (5/).

تضاد / تکبر / تواضع = خواجهگان / درویش

- بیت یا مصراع‌ی مثال بزنید که در آن «تخلص» یعنی شاعر نام شعری خود را به کار گرفته باشد. (5/).

برای نمونه: «سعدیا راست روان گوی سعادت بردند» واژه سعدیا تخلص شاعر است.

حافظا در کنج فقر و خلوت شب های تار

و.....

- بیت یا مصرعی بنویسید که دارای آرایه پرسش انکاری باشد: (5/0).

که تواند که دهد میوه الوان از چوب؟

و.....

ه) درک مطلب (2/5 نمره)

- با توجه به مصرع «در زندگی مطالعه دل غنیمت است» منظور از مطالعه دل چیست؟ (5/).

خودشناسی و نگاه به خود

- با توجه به نثر زیر بیتی مناسب با مفهوم آن بنویسید. (5/).

«هر که با بدان نشیند، اگر نیز طبیعت ایشان در او اثر نکند، به طریقت ایشان متهم گردد.

پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد

سگ اصحاب کهف روزی چند / پی نیکان گرفت و مردم شد

- در عبارت «تواضع عجایب این غافل که خانه بس بزرگ است و چشم تو بس مختصر و در وی نمی گنجد».

- منظور از «خانه» چیست؟ (25/). دنیا

- منظور از جمله آخر چیست؟ (5/). محدود بودن دید انسان

با توجه به بیت، به سؤالات پاسخ دهید:

«نیابد بدو نیز اندیشه راه / که او برتر از نام و از جایگاه»

- منظور از «او» کیست؟ (25/). خداوند / آفریدگار

- چرا اندیشه به او راه نمی‌یابد؟ (5/). اندیشه انسان ظرفیت کافی ندارد یا خداوند بالاتر از ظرف اندیشه انسان است.

نمره به عدد	نام و نام خانوادگی دبیر	
نمره به حروف	امضا	